

De Wereldfederatie

A.J.J.A. Scherpbier

In 1984 werd de Britse psychiater, Henry Walton, voorzitter van de World Federation for Medical Education. In datzelfde jaar begon de Federatie met de voorbereiding van een grootse onderneming: het opstellen van een wereldwijd document over het medisch onderwijs. Professor Walton was al langere tijd voorzitter van de Association for Medical Education in Europe (AMEE). De mondiale plannen werden

dan ook op het congres van deze vereniging in 1985 aangekondigd.¹ Er was een soort stappenplan opgesteld van nationale en regionale conferenties. In 1986 werd door de Nederlandse Vereniging voor Medisch Onderwijs (NVMO) gereageerd op deze plannen. Tijdens de vergadering van de AMEE in 1987 werden alle reacties besproken.² Han Moll - en vele anderen met hem - was van mening dat de ideeën

van de Wereldfederatie en de manier waarop de Federatie werkte, niet erg realistisch waren. Hij schreef hierover een ingezonden brief naar het tijdschrift Medical Education. Deze brief werd niet geplaatst. Of dit verklaard kan worden doordat de eindredacteur van Medical Education ook de voorzitter van de Federatie was, zal wel altijd een mysterie blijven.

De activiteiten van de Federatie zijn doorgegaan, er is bijvoorbeeld nog een 'ministerial consultation' in Lissabon georganiseerd.³ Ook hebben er in andere wereldregio's bijeenkomsten plaatsgevonden. De impact op het medisch onderwijs is (tot nu toe) nihil. Alle reden dus om de brief van Han Moll te vertalen en

zijn wijze voorspellingen in dit speciale nummer op te nemen.

Literatuur

1. Dokter HJ, Roelink H. Het jaarcongres van de "Association for Medical Education in Europe" te Jeruzalem (10-13 september 1985). Bulletin Medisch Onderwijs 1986;5(1):14-7.
2. Bouman LN, Dokter HJ. Verslag van de AMDE/AMEE Joint Regional Session for Europe. Bulletin Medisch Onderwijs 1987;6(1):14-5.
3. Scherpbier AJJA. "The Ministerial Consultation for Medical Education in Europe". Bulletin Medisch Onderwijs 1989;8(1):28-9.

A global approach to medical education?

(vertaling van een ingezonden brief naar Medical Education)

J. Moll, destijds voorzitter van de NVMO

De World Federation for Medical Education heeft een ambitieus plan opgevat. Namelijk het opstellen van "recommendations for making medical education congruent with the needs of contemporary societies and with the health goals of communities".

Om deze aanbevelingen op te stellen, is een stappenplan bedacht. Als basis is er een document van de Wereldfederatie, waarin de zes belangrijkste thema's in het medisch onderwijs worden besproken. Het is de bedoeling dat dit document gebruikt wordt door nationale verenigingen voor medisch onderwijs om in elk land een conferentie te organiseren, waarbij de mening over deze thema's wordt geformuleerd. De verslagen van deze landelijke conferenties worden vervolgens besproken in regionale bijeenkomsten en daarna zal er een 'mondiale' conferentie over medisch onderwijs worden georganiseerd in 1988. Aan deze mondiale conferentie mogen 200 'geselecteer-

den' meedoen. Deze wereldconferentie zal op basis van de nationale en regionale bijeenkomsten aanbevelingen formuleren voor de toekomst van het medisch onderwijs.

De resultaten van dit stappenplan zijn ongetwijfeld interessant. Komt er bijvoorbeeld uit deze exercitie iets nieuws naar voren, iets anders dat nog niet door individuele medische onderwijskundigen al eerder is gesteld?

Hoe het ook zij, de benadering van de Wereldfederatie heeft naar mijn mening een aantal ernstige beperkingen. Het is mijns inziens belangrijk dat docenten die overwegen om aan een van de stappen deel te nemen, zich deze beperkingen realiseren, om te voorkomen dat zij later gefrustreerd raken door de teleurstellende resultaten.

De belangrijkste factor die de 'impact' van de aanbevelingen van de Wereldfederatie zal beperken, is dat de personen die deelnemen aan de nationale conferenties individueel geïnte-

resseerde docenten zullen zijn. Meestal zal het een klein percentage van de docenten in het betreffende land zijn, die bovendien niet hun faculteit vertegenwoordigen en ook geen landelijke vertegenwoordiging zijn. De Wereldfederatie kan zichzelf dan ook niet feitelijk benoemen als een 'international body recognized in all countries'.¹ Dit neemt niet weg dat de leden van de landelijke vereniging voor medisch onderwijs waardevolle ideeën kunnen inbrengen. Het kan immers zelfs voordeel hebben als je geen organisatie vertegenwoordigt, dan kun je zeggen wat je echt wil zeggen. Doordat de ideeën van de individuele docenten geen formele status hebben, zullen de aanbevelingen van de Wereldfederatie ook geen status hebben. De aanbevelingen zullen dan ook alleen door hun intrinsieke kwaliteit anderen moeten overtuigen.

Mijn mening over de formele status van de aanbevelingen is niet alleen gebaseerd op theorie. Het is mijn ervaring - en met mij van vele anderen - dat besturen van faculteiten aanbevelingen en verzoeken van instanties naast zich neerleggen als er geen sprake is van een formele band of verplichtingen. Als er al een antwoord wordt gegeven, zal dat meestal een standaard-antwoord zijn, zoals bijvoorbeeld: "De aanbevelingen zijn zeer interessant, maar helaas maakt de situatie van de faculteit het niet mogelijk om ze nu te implementeren."

Op grond van de eerder beschreven overwegingen, is het erg onrealistisch om te verwachten dat de geplande conferenties zullen leiden tot "adoption of an internationally agreed approach in medical education, subscribed to by institutions responsible for the training of medical doctors".¹

Zelfs al zouden de aanbevelingen van de Wereldfederatie een formele status hebben, dan nog zou dit niet leiden tot een betere kwaliteit van het medisch onderwijs. Er is immers geen gebrek aan goede ideeën om het medisch onderwijs te verbeteren, het probleem is om van goede ideeën tot feitelijke veranderingen te komen. De leden van de Wereldfederatie hebben dit wellicht ook bedacht; er wordt gesproken over een implementatiefase en over follow-up-strategieën om de aanbevelingen in praktijk te brengen. Er wordt echter niet uitgelegd hoe dit zal moeten gebeuren. Het rondsturen van schriftelijk materiaal is volgens mij niet zinvol en de ervaring met rondreizende 'WHO-consultants' is niet gunstig.

Literatuur

1. Editorial. A programme and strategy for world action in medical education: A proposal for action through a world conference. Med Educ 1986;20:1-2.